

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
KONTRAST MADDE
UYGULAMA TALİMATI

Doküman No: OE-RT-PR-001 /TL-001
İlk Yayın Tarihi :05.10.2017
Revizyon No :00
Revizyon Tarihi :
Sayfa No : 1 / 2

1. Amaç

Bu talimatın amacı, kontrast madde kullanım kurallarını ve alerji durumlarında yapılacakları belirlemektir.

2. Kapsam

Bu talimat, kontrast madde kullanımını kapsar.

3. Sorumlular

İlgili doktorlar ve IV kontrast madde uygulayan tüm sağlık personeli

4. Tanımlar

Kontrast Madde : Dokular arasındaki kontrast (seçilebilme) farkını artırmak için kullanılan maddelere "kontrast madde" denir.

5. Uygulama

5.1. Kontrast Madde Uygulama Öncesi Hastanın Yeniden Değerlendirilmesi:

5.1.1. Kontrast madde uygulanması için doktor istemiyle ilgili birime yönlendirilen hastanın tıbbi öyküsü, kontrast maddeyi uygulayacak sağlık personeli tarafından aşağıdaki parametreler kullanılarak değerlendirilir:

Hastanın kontrast maddeye karşı bilinen alerjisi var mı?

Hastanın böbrek yetersizliği var mı? (diyalize giriyor mu?)

Hasta guatr tedavisi görüyor mu? (Tiroid hastalığı var mı?)

Yukarıdaki sorulardan herhangi birinin yanıtının "evet" olması durumunda hastanın doktoruna danışılır. Yanıtların tümü "hayır" ise uygulamaya geçilir.

1.1.1. Kontrast madde uygulanacak hastalar, ilgili hekim tarafından işlemle ilgili bilgilendirilir ve aydınlatılmış onamı "**BT Sırasında Uygulanan Kontrast Madde İçin Aydınlatılmış Onam Formu**" alınarak hasta dosyasına eklenir.

5.2. Kontrast Madde Uygulama Kuralları:

5.2.1. **Damardan (IV) Kontrast:** IV olarak (Omnipaque / Oxilan) kullanılır. Amaç damarları görüntülemekse Erişkinlerde 100cc oxilan / omnipaque IV verilir. Çocuk ve zayıf hastalarda 1.5cc/kg verilir). Özellikle akciğer ve baş-boyun hastalarında kontrast pembe anjiyokat ile çok hızlı verilir. **Hiçbir zaman kontrast maddeyi uygulayan kişi odayı terk edip kapı kapanmadan çekime başlanmamalıdır.** Eğer Otomatik kontrast verme programı aparatı varsa, her bölge için kontrast programı ve verilme hızı için protokol belirlenmelidir. Eğer amaç mesaneyi görüntülemekse simulasyon başlamadan 15 dakika önce 50 cc Oxilan / Omnipaque IV uygulanır.

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
SÜREÇ SORUMLUSU	KALİTE TEMSİLCİSİ	BAŞHEKİM

**İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
KONTRAST MADDE
UYGULAMA TALİMATI**

Doküman No: OE-RT-PR-001 /TL-001
İlk Yayın Tarihi :05.10.2017
Revizyon No :00
Revizyon Tarihi :
Sayfa No : 2 / 2

5.2.2. Oral Kontrast: Oral kontrast olarak Telebrix kullanılmaktadır.

5.2.2.1. Amaç mide-özofagusu görüntülemekse: 500cc su içine 15 cc Telebrix çekim öncesi içirilir (eğer gastrektomili ise 100 cc genellikle yeterli olur). Bir yudum da hastanın ağzında bekletilir. Çekim başlamadan hemen önce yutması söylenir.

5.2.2.2. Amaç ince bağırsağı görüntülemekse: 1,5 lt su içine 35cc telebrix eklenir. Hasta idrarını yapar ardından 10 dakikada bir 1 bardak ilaçlı sudan içer, suyu içmeye başladıktan en az 1 saat sonra idrarına sıkışık olarak çekim yapılır.

5.2.3. Üretra Kontrastı: Eğer üretra görüntülemesi yapılacaksa 3cc omnipaque / oxilan ile 3 cc SF'ten oluşan sonda enjektöründe hazırlanan karışım, üretraya bir miktar sokulup penis klempini ile sabitlenen foley sondanın içerisine enjekte edilir.

5.3. Allerji Gelişmesi Durumunda Yapılması Gerekenler:

5.3.1. Ciddi allerji belirtileri:

- Ses Kısıklığı
- Nefes alamama / morarma
- İleri astım atağı gibi wheezing

5.3.2. Allerji Durumunda Yapılacaklar:

- Hastayı sırtüstü yatırarak, bacakları yukarıya gelecek şekilde **POZİSYON** veriniz
- 4-6 lt / dakika olacak şekilde Oksijen veriniz.
- Acil olarak damardan serum fizyolojik (SF) veriniz (sistolik kan basıncı erişkinlerde >100 mm Hg çocuklarda > 50 mm Hg olacak)
- Derhal 1/1000 (1mg/ml) konsantrasyondaki **ADRENALİN'** den aşağıdaki dozlarda uygulayınız

Erişkin dozu: 0.3-0.5 mg; SC-İM

Çocuk dozu: 0.01 mg/kg, SC-İM (maksimum doz 0.5 mg)

- 10-15 dakika aralıklarla (ya da gerektiğinde) kan basıncı ve nabız kontrolünü tekrarlayınız.
- 100 cc SF içine Ulcuran+Avil+Dekort koyunuz. SF'le birlikte damar yolundan uygulayınız.
- Allerji gelişirse durumu "**Olay Bildirim Formu**" ile kayıt altına alarak Çalışan ve Hasta Güvenliği Komitesi'ne iletiniz.

6. İlgili döküman

6.1. Olay Bildirim Formu

6.2. BT Sırasında Uygulanan Kontrast Madde İçin Aydınlatılmış Onam Formu

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
SÜREÇ SORUMLUSU	KALİTE TEMSİLCİSİ	BAŞHEKİM